

Literatura cytowana

Jest to wykaz tylko dzieł cytowanych (bądź też w jakiś sposób wspomnianych), a nie literatury przedmiotu. Prac poświęconych fallibilizmowi (pośrednio i bezpośrednio) jest sporo. Opracowanie bibliografii fallibilizmu wymaga zatem osobnej pracy. Bardzo obszerne i cenne informacje bibliograficzne przekazał mi dr Tomasz Komendziński, któremu w tym miejscu składam podziękowanie.

W tekście rozprawy stosuję następujący sposób opisu danego dzieła: (NAZWISKO AUTOR-A/ÓW [rok wydania] stron-a/y). Gdy z kontekstu wiadomo, o jaki tekst chodzi, skracam ten zapis, np. ([rok wydania]) albo nawet: (stron-a/y). Pojawiają się ponadto [tytuły], [skrótty tytułów] oraz [symbole] wskazujące na cytowane dzieła. W tekście opisu poszczególnych pozycji wzoruję się na tzw. polskiej normie bibliograficznej (PN-78/N-01222), nieco ją modyfikując. Zachowuję oryginalny język opisu dzieł wydanych w obcych językach, w nawiasie wskazując na polskie przekłady. W opisie tekstów anglojęzycznych rezygnuję z tzw. kapitalików, które mogą prowadzić do nieporozumień: nie pozwalają odróżnić nazw własnych oraz specjalnie wyróżnionych przez danego autora elementów tytułu. Powodowane jest to również brakiem powszechnie obowiązujących reguł, co potwierdzają fachowe źródła: „Despite the expectation that there are or should be rules for capitalization [...] conventions remain unstable [...] There is no absolute rule [...]” (McARTHUR ed. [1992] p. 189).

ACHMANOW, ALEKSANDER

- [1965] *Logika Arystotelesa z rosyjskiego przełożyli Andrzej Zabłudowski i Barbara Stanosz*, Warszawa: PWN; (wersja rosyjska: Moskwa 1960).

AGASSI, JOSEPH

- [1963] *Towards an historiography of science* (2nd Beiheft of *History and Theory. Studies in the Philosophy of History* George H. Nadel ed.), Middletown (Connecticut): Wesleyan University Press.

ALBERT, HANS

- [1978] „Science and the search for truth. Critical rationalism and the methodology of science” in: RADNITZKY & ANDERSSON eds. [1978] pp. 203–220, tr. from German with the assistance of Claude Evans; German version, enlarged, as: ALBERT [1980].
[1978a] *Traktat über rationale Praxis* Tübingen: J. C. B. Mohr (Paul Siebeck); (pol. tł. 1. rozdz. jako: ALBERT [1992]).
[1980] „Die Wissenschaft und die Suche nach Wahrheit. Der kritische Realismus und seine Konsequenzen für die Methodologie” (Übersetzter und umgearbeitete Version [1978]) in: RADNITZKY & ANDERSSON eds. (Hg.) [1980] pp. 221–245; (pol. tł. jako: ALBERT [1992a]).
[1992] „Krytycyzm a racjonalna praktyka” przekładu 1. rozdz. ALBERT [1978a] dokonał Wojciech Domalewski w: DEHNEL red. [1992] s. 89–117.
[1992a] „Nauka i poszukiwanie prawdy. Krytyczny realizm i jego konsekwencje dla metodologii” przekładu ALBERT [1980] dokonał Wojciech Domalewski w: DEHNEL red. [1992] s. 59–88.

ALMEDER, ROBERT FRANCIS

- [1982] „Peircean fallibilism” *Transactions of the Charles S. Peirce Society. A Quarterly Journal in American Philosophy* vol. XVIII, no. 1, pp. 57–65.
[1985] „Peirce's thirteen theories of truth” *Transactions of the Charles S. Peirce Society. A Quarterly Journal in American Philosophy* vol. XXI, no. 1, pp. 77–94.

AMSTERDAMSKI, STEFAN

- [1983] *Nauka a porządek świata* Warszawa: PWN.
[1983a] „Spory o model wyjaśniania” w: AMSTERDAMSKI [1983] s. 93–135.

ARYSTOTELES

- [An.pier.] *Analityki pierwsze* w: ARYSTOTELES [1990] s. 127–251.
[An.wt.] *Analityki wtóre* w: ARYSTOTELES [1990] s. 255–327.
[Et.eud.] *Etyka eudemejska* w: ARYSTOTELES [1996] s. 403–493.
[Et.nik.] *Etyka nikomachejska* w: ARYSTOTELES [1996] s. 77–300.
[Fizyka] *Fizyka* w: ARYSTOTELES [1990a] s. 7–204.

- [Met.] *Metafizyka* t. I–II, tekst polski opracowali Mieczysław Albert Krąpiec i Andrzej Maryniarczyk na podstawie tłumaczenia Tadeusza Zeleźniaka, wprowadzenie Krąpiec, redakcja naukowa Maryniarczyk, Lublin: Redakcja Wydawnictw KUL 1996. (Inny przekład w: ARYSTOTELES [1983] i [1990a] s. 601–857.)
- [O duszy] *O duszy* w: ARYSTOTELES [1992] s. 33–146.
- [O śnie] *O śnie i czuwaniu* w: ARYSTOTELES [1992] s. 248–260.
- [Ret.] *Retoryka* w: ARYSTOTELES [2001] s. 302–478.
- [Top.] *Topiki* w: ARYSTOTELES [1990] s. 343–473.
- [1983] *Metafizyka* przełożył, wstępem, komentarzem i skorowidzem opatrzył Kazimierz Leśniak, BKF, Warszawa: PWN; przedruk w: ARYSTOTELES [1990a] s. 601–857.
- [1990] *Dzieła wszystkie* t. I (zawartość: *Kategorie*, *Hermeneutyka*, *Analityki pierwsze*, *Analityki wtóre*, *Topiki*, *O dowodach sofistycznych*) przekłady, wstęp i komentarze Kazimierz Leśniak, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- [1990a] *Dzieła wszystkie* t. II (zawartość: *Fizyka*, *O niebie*, *O powstawaniu i niszczeniu*, *Meteorologia*, *O świecie*, *Metafizyka*) przekłady, wstępy i komentarze Kazimierz Leśniak, Antoni Paciorek, Leopold Regner i Paweł Siwek, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- [1992] *Dzieła wszystkie* t. III (zawartość: *O duszy*, *Krótkie rozprawy psychologiczno-biologiczne*, *Zoologia*, *O częściach zwierząt*) przekłady, wstęp i komentarze Paweł Siwek, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- [1994] *Dzieła wszystkie* t. VII (zawartość: „Słownik terminów Arystotelesowych” – ułożył Krzysztof Narecki, oraz „Indeksy pojęć i nazw” – sporządziła Dobrochna Dembińska-Siury) Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- [1996] *Dzieła wszystkie* t. V (zawartość: *Etyka nikomachejska*, *Etyka wielka*, *Etyka eudemejska*, *O cnotach i wadach*) przekłady, wstęp i komentarze Daniela Gromska, Leopold Regner, Witold Wróblewski, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- [2001] *Dzieła wszystkie* t. VI (zawartość: *Polityka*, *Ekonomika*, *Retoryka*, *Retoryka dla Aleksandra*, *Poetyka*, *Zachęta do filozofii*, *Ustrój polityczny Aten*, *List do Aleksandra Wielkiego*, *Testament*) przekłady, wstępy i komentarze Maria Chigerowa, Ewa Głębińska, Ryszard Kulesz, Kazimierz Leśniak, Witold Olszewski, Ludwik Piotrowicz, Henryk Podbielski, Mikołaj Szymański, Bogumiła Świtalska, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- AUDI, ROBERT general ed.
[1995] *The Cambridge dictionary of philosophy* Cambridge – New York – Melbourne: Cambridge University Press.
- AUNE, BRUCE
[1995] „Fallibilism” in: AUDI ed. [1995] pp. 261–262.
- BARNES, JONATHAN
[1998] „Carneades” in: CRAIG ed. [1998] vol. II, pp. 215–220.
- BLACKBURN, SIMON
[1994] „Fallibilism” in: BLACKBURN [1994a] p. 135; (pol. tl. jako: BLACKBURN [1997]).
[1994a] *The Oxford dictionary of philosophy* Oxford – New York: Oxford University Press. (pol. tl. jako: BLACKBURN [1997a]).
[1997] „Fallibilism” przekładu BLACKBURN [1994] dokonał Michał Szczubińska w: BLACKBURN [1997a] s. 118.
[1997a] *Oksfordzki słownik filozoficzny* red. naukowy Jan Woleński, przekładu BLACKBURN [1994a] dokonali Cezary Cieśliński, Paweł Dziubiński, Michał Szczubińska i Jan Woleński, hasła dodane do edycji polskiej opracował Jan Woleński, Warszawa: Książka i Wiedza.
- BOCHENSKI, JÓZEF MARIA
[1993] *Zarys historii filozofii* Kraków: Wydaw. Philed.
[1994] *Sto zabobonów. Krótki filozoficzny słownik zabobonów* Kraków: Wydaw. Philed; wyd. 2.
- BOMBIK, MIECZYSLAW
[1991] *Pojęcie błędu petitionis principii* seria *Miscellanea Logica* t. IV, Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej.
- BONITZ, HERMANN
[1870] *Index Aristotelicus (Aristotelis Opera Bd. V)* Berlin: Academia Regia Borussica; 2. Aufl. 1961, Berlin: Walter de Gruyter & Co.
- BONJOUR, LAURENCE
[1979] „Rescher’s epistemological system” in: SOSA ed. [1979] pp. 157–172.

- BORGER, ROBERT & CIOFFI, FRANK eds.
[1970] *Explanations in the behavioural sciences* London: Cambridge University Press.
- BREDSORFF, THOMAS
[1975] „Lovejoyanism – or the ideological mechanism. An enquiry into the principles of the history of ideas according to Arthur O. Lovejoy” *Orbis Litterarum. International Review of Literary Studies* vol. XXX, no. 1, pp. 1–27.
- BUCK, ROGER S. & COHEN, ROBERT S. eds.
[1971] *PSA 1970. In memory of Rudolf Carnap (Boston Studies in the Philosophy of Science vol. VIII)*, Dordrecht (Holland): D. Reidel Publishing Co.
- BUCZYŃSKA, HANNA
[1965] *Peirce* seria: *Myśli i Ludzie* Warszawa: Wiedza Powszechna.
- BUCZYŃSKA-GAREWICZ, HANNA
[1979] „Teoria znaku a wątplenie kartezjańskie” *Studia Filozoficzne* nr 4 (161), s. 113–125.
[1994] *Semiotyka Peirce’a* seria *Biblioteka Myśli Semiotycznej* nr 29, Warszawa: Znak – Język – Rzeczywistość Polskie Towarzystwo Semiotyczne (Zakład Semiotyki Logicznej Uniwersytetu Warszawskiego).
- CABAJ, JERZY
[1989] *Arthura O. Lovejoya filozofia i koncepcja historii idei* seria *Realizm. Racjonalność. Relatywizm* t. XXV, Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
- CARNAP, RUDOLF
[1935] *Philosophy and logical syntax* London: Kegan Paul, Trench, Trubner & Co.
[1969] *Filozofia i składnia logiczna* przekładu CARNAP [1935] dokonał Andrzej Zabłudowski w: CARNAP [1969a] s. 6–66.
[1969a] *Filozofia jako analiza języka nauki* Warszawa: PWN.
- CASERTANO, GIOVANNI
[2001] „Parmenides – początki myśli filozoficznej i naukowej” z j. włoskiego przełożył Marian Wesoly (przekład referatu, wygłoszonego przez Casertano w IF UAM 15 maja 2001), *Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria* R. X, nr 2 (38), s. 125–133.
- CHILLINGWORTH, WILLIAM
[1638] *The religion of Protestants a safe way to salvation*²³⁹.
- CHISHOLM, RODERICK MILTON
[1951] „Fallibilism and belief” in: WIENER & YOUNG eds.
- CHMIELEWSKI, ADAM & DĄBKOWSKI, LESZEK red.
[1992] *Szkice z filozofii współczesnej. Popper, Albert, Gadamer, Berlin, Rorty, Kripke, Davidson, Freud* Acta Universitatis Wratislaviensis nr 1317, Wrocław: Wydaw. Uniwersytetu Wrocławskiego.
- COHEN, STEWART
[1988] „How to be a fallibilist” in: TOMBERLIN ed. [1988] pp. 89–123.
- COPLESTON, FREDERICK CHARLES
[1947] *A history of philosophy* vol. I: „Greece and Rome” London: Burns Oates & Washbourne Ltd.; revised ed., 1st. ed. 1946; (pol. tt. jako: COPLESTON [1998]).
[1998] *Historia Filozofii* t. I, „Grecja i Rzym” przekładu COPLESTON [1947] dokonał Henryk Bednarek, Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX.
- CRAIG, EDWARD ed.
[1998] *The Routledge encyclopedia of philosophy* vols. I–X, London – New York: Routledge.
- CZARNECKI, ZDZISŁAW
[1973] „Problem historycznej ciągłości filozofii w historiografii współczesnej” *Studia Filozoficzne* nr 9 (94), s. 71–91.
- DANCY, JONATHAN & SOSA, ERNEST eds.
[1992] *A companion to epistemology* Blackwell companions to philosophy, Oxford – Cambridge (Massachusetts): Blackwell Publishers Ltd.

²³⁹ Wedle DRABBLE ed. [1997] p. 196 książka Chillingwortha została wydana w 1637, zaś jej tytuł brzmi: *The religion of the Protestants a safe way to salvation*.

DĄBBSKA, IZYDORA

- [1935] *Zarys historii filozofii greckiej* Biblioteka Filomaty, nr 14, Lwów (przedruk, nieznacznie skrócony i z drobnymi błędami, jako: DĄBBSKA [1993]).
- [1950] „*Meditationes*» Descartes'a na tle sceptycyzmu francuskiego XVII wieku" *Kwartalnik Filozoficzny* t. XIX, z. 1-2, s. 1-24.
- [1958] *Sceptycyzm francuski XVI i XVII wieku* Prace Wydziału Filologiczno-Filozoficznego, t. VII, z. 2, Toruń: Towarzystwo Naukowe w Toruniu.
- [1993] *Zarys historii filozofii greckiej* Lublin: Daimonion (jest to przedruk: DĄBBSKA [1935], nieznacznie skrócony i z drobnymi błędami).

DEBROCK, GUY & HULSWIT, MENNO eds.

- [1994] *Living doubt. Essays concerning the epistemology of Charles Sanders Peirce* Synthese Library vol. CCXLIII, Dordrecht – Boston – London: Kluwer Academic Publishers.

DEHNEL, PIOTR red.

- [1992] *Krytyczny racjonalizm. Karl R. Popper, Hans Albert* (wybór tekstów) Wrocław: Wydaw. Uniwersytetu Wrocławskiego.

DESCARTES, RENÉ

- [1637] *Discours de la méthode pour bien conduire sa raison, et chercher la vérité dans les sciences* Lejda: Jan Marie; (pol. tł. jako: DESCARTES [1970]).
- [1970] *Rozprawa o metodzie właściwego kierowania rozumem i poszukiwania prawdy w naukach* przekładu DESCARTES [1637] dokonała Wanda Wojciechowska, BKF, Warszawa: PWN. (Inny przekład: Tadeusz Żeleński (Boy), wstęp pt. „Kartezjusz, sierota” napisał Krzysztof Teodor Toeplitz, Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy 1980, wyd. 2. uzupełnione.)

DEVOTO, GIACOMO

- [1944] *Storia della lingua di Roma* Bologna: L. Cappelli.
- [1968] *Geschichte der Sprache Roms* DEVOTO [1944] übers. von I. Opelt, Heidelberg.

DIELS, HERMANN ALEXANDER

- [1903] *Die Fragmente der Vorsokratiker, griechisch und deutsch* Berlin: Weidmannsche Buchhandlung.
- [1912] *Die Fragmente der Vorsokratiker, griechisch und deutsch* Bde. I-III, dritte Aufl., Berlin: Weidmannsche Buchhandlung.

DIELS, HERMANN ALEXANDER & KRANZ, WALTER

- [1934-37] *Die Fragmente der Vorsokratiker, griechisch und deutsch* Bde. I-III, Hg. von Walter Kranz, fünfte Aufl., Berlin: Weidmannsche Buchhandlung.

DIOGENES LAERTIOS

- [Żywoty] *Żywoty i poglądy słynnych filozofów* przełożyli: Irena Krońska, Kazimierz Leśniak i Witold Piśzewski przy współpracy Bogdana Kupisa, opracowanie przekładu, przypisy i skróty Irena Krońska, „Wstęp” Kazimierz Leśniak, Warszawa: PWN 1982.

DOMALEWSKI, WOJCIECH

- [1992] „Fallibilizm jako powszechna metodologia” w: CHMIELEWSKI & DĄBKOWSKI red. [1992] s. 35-43.
- [1992a] „Wstęp. Filozofia Hansa Alberta i podstawowe idee racjonalizmu krytycznego” w: DEHNEL red. [1992] s. 5-22.
- [1993] „Pojęcie prawdy w filozofii krytycznego racjonalizmu” w: LORCZYK red. [1993] s. 63-75.

DRABBLE, MARGARET ed.

- [1997] *The Oxford companion to English literature* revised and updated, Oxford – New York: Oxford University Press; 1st ed. 1932.

EDWARDS, PAUL ed.

- [1967] *The encyclopedia of philosophy* vols. I-VIII, New York: The Macmillan Co. & The Free Press – London: Collier – Macmillan Publishers; repr. 1972.

FATTAL, MICHEL

- [1987] *Pour un nouveau langage de la raison. Convergences entre l'Orient et l'Occident* Paris: Beauchesne Editeur.
- [2001] *Logos. Między Orientem a Zachodem* przekładu FATTAL [1987] dokonał Piotr Domański, opracowanie naukowe przekładu Katarzyna Pachniak i Mikołaj Olszewski, postowie Krzysztofa Nareckiego, Warszawa: Wydaw. IFiS PAN.
- [* * *] *Les théories philosophiques du logos dans l'Antiquité* sous la direction de M. Fattal, L'Harmattan.

FEIBLEMAN, JAMES KERN

- [1969] *An introduction to the philosophy of Charles S. Peirce* Cambridge (Massachusetts): MIT Press; 1st ed. 1946.

FEYERABEND, PAUL KARL

- [1970] „Against method. Outline of an anarchist theory of knowledge” in: RADNER & WINOKUR eds. [1970] pp. 17–130.
 [1975] *Against method. Outline of an anarchist theory of knowledge* London: New Left Books; (pol. tl. jako: FEYERABEND [1996]).
 [1996] *Przeciw metodzie* przekładu FEYERABEND [1975] dokonał Stefan Wiertlewski, Wrocław: Siedmioróg.

FLECK, LUDWIK

- [1935] *Entstehung und Entwicklung einer wissenschaftlichen Tatsache. Einführung in die Lehre vom Denkstil und Denkkollektiv* Basel (Szwajcaria): Benno Schwabe & Co. Verlagsbuchhandlung; (pol. tl. jako: FLECK [1986]).
 [1936] „Zagadnienie teorii poznawania” *Przegląd Filozoficzny* R. XXXIX, z. 1, s. 3–37.
 [1939] „Odpowiedź na uwagi Tadeusza Bilikiewicza” *Przegląd Współczesny* nr 8–9, s. 168–174; przedruk w: FLECK [1986] s. 198–202.
 [1979] *Genesis and development of a scientific fact* Thaddeus J. Trenn & Robert K. Merton eds., tr. of FLECK [1935] by Fred Bradley & Thaddeus J. Trenn, Chicago & London: The University of Chicago Press.
 [1986] *Powstanie i rozwój faktu naukowego. Wprowadzenie do nauki o stylu myślowym i kolektywie myślowym* przekładu FLECK [1935] dokonała Maria Tuszkiewicz, Lublin: Wydaw. Lubelskie.

FLEW, ANTONY ed. (editorial consultant)

- [1984] *A dictionary of philosophy* London: Pan Books Ltd in association with The Macmillan Press; 1st ed. London: Pan Books Ltd 1979 (and simultaneously London – Basingstoke: The Macmillan Press Ltd); 2nd revised ed. The Macmillan Press 1983.
 [1984a] „Fallibilism” in: FLEW ed. [1984] p. 119 (autora hasła „Fallibilism” nie podano).

FOLSCHIED, DOMINIQUE

- [1996] *Les grandes dates de la philosophie antique et médiévale* Paris: Presses Universitaires de France; (pol. tl. jako: FOLSCHIED [2000]).
 [2000] *Wielkie daty filozofii starożytnej i średniowiecznej* przekładu FOLSCHIED [1996] dokonał Jerzy Nieckowski (na podstawie wyd. 2. poprawionego z 1997), Warszawa: Prószyński i S-ka.

FOURNIER, HENRY

- [1946] *Les verbes „dire” en grec ancien: exemple de conjugaison supplétive* Paris: C. Klincksieck.

FREEMAN, EUGENE & SKOLIMOWSKI, HENRYK

- [1974] „III. Peirce and Popper – Similarities and differences” in: SCHILPP ed. [1974] vol. 1, pp. 508–519.

GOŁASZEWSKA, MARIA red.

- [1997] *Estetyka w świecie. Wybór tekstów* t. V, Kraków: Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego.

GOUDGE, THOMAS

- [1950] *The thought of C. S. Peirce* London: University of Toronto Press.

GROBLER, ADAM

- [1993] *Prawda i racjonalność naukowa* Kraków: Wydaw. Inter Esse.
 [1996] „Pojęcie prawdy w językach nauk empirycznych” w: JONKISZ & MORSZYŃSKI red. s. 139–150.
 [1997] „Introduction”, „Popper’s switch from justification to critical preferences” *Foundations of Science* vol. II, no. 2, pp. 349–352.
 [2001] „Problem zdań bazowych jako test w sporze między internalizmem a eksternalizmem” *Filozofia Nauki* R. IX, nr 2 (34), s. 61–87.

GUIDO DA COLONNA (DELLE COLONNE)

- [XIII w.] *Historia destructionis Troiae*²⁴⁰.

²⁴⁰ Wg DRABBLE ed. [1997] p. 90 jest to przekład, napisany prozą, poematu *Roman de Troie* autorstwa Benoît de Sainte-Maure’a (ale Guido o tym nie wspomniał). Poemat oparty jest na pismach dwóch antycznych autorów, byli nimi: Dares Phrygius oraz Dictys Cretensis.

- GUTTENPLAN, SAMUEL ed.
[1975] *Mind and language* Oxford: Clarendon Press.
- HAACK, SUSAN
[1977] „Two fallibilists in search of the truth” (part I; part II – KOLENDA [1977]) *Proceedings of the Aristotelian Society. Supplementary Volume LI*, pp. 63–84.
[1978] *Philosophy of logic* Cambridge: Cambridge University Press.
[1978a] „Some metaphysical and epistemological questions about logic” in: HAACK [1978]; (pol. tł. jako: HAACK [1997]).
[1979] „Fallibilism and necessity” in: HILPINEN (et al.) eds. [1979] pp. 37–63.
[1983] „Theories of knowledge: An analytic approach” *Proceedings of the Aristotelian Society. New Series* vol. LXXXIII, pp. 143–157.
[1993] *Evidence and inquiry. Towards reconstruction in epistemology* Oxford – Cambridge (Massachusetts): Blackwell.
[1997] „Niektóre pytania metafizyczne i epistemologiczne dotyczące logiki” przekładu HAACK [1978a] dokonała Anna Sierszulska w: WOLEŃSKI red. [1997] s. 237–258.
[1998] „A foundationalist theory of empirical justification” in: POJMAN ed. [1998] pp. 283–293.
[1999] „A foundationalist theory of empirical justification” in: SOSA & KIM eds. [1999] pp. 226–236; 2nd ed. of HAACK [1998].
- HAMMOND, HENRY
[1648] *To Ld. Fairfax* 19.
- HARRIS, JOHN H.
[1974] „Popper’s definitions of «verisimilitude»” *The British Journal for the Philosophy of Science* vol. XXV, pp. 160–166.
- HARVEY, PAUL ed.
[1975] *The Oxford companion to English literature* compiled and ed. by sir Paul Harvey, Oxford: Oxford University Press; repr. with corrections of the 4th ed. revised by Dorothy Eagle 1967, 1st ed. 1932.
- HEIDEGGER, MARTIN
[1959] *Unterwegs zur Sprache* (1950–59) Stuttgart: Verlag Günther Neske; (pol. tł. jako: HEIDEGGER [1998]).
[1998] *W drodze do języka* przekładu HEIDEGGER [1959] dokonał Janusz Mizera, Kraków: Wydaw. Baran i Suszczyński.
- HEMPOLIŃSKI, MICHAŁ
[1991] „Krytyka fundamentalizmu epistemologicznego” w: ROLEWSKI & CZERNIAK red. [1991] s. 69–89.
- HERBUT, JÓZEF
[1997] „Wiedza” w: HERBUT red. [1997] s. 537–539.
- HERBUT, JÓZEF red.
[1997] *Leksykon filozofii klasycznej* Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.
- HERDER, JOHANN GOTTFRIED
[1987] „O duchu poezji hebrajskiej” przekładu (*Vom Geist der Ebräischen Poesie* – 1782–1783 r.) dokonał Marek Jaroszewski w: HERDER [1987b] s. 410–485 (przekład zawiera tylko fragmenty rozprawy: Dialog II, Dialog VI, O pochodzeniu i istocie poezji hebrajskiej, Dodatek).
[1987a] „Rozprawa o pochodzeniu języka” przekładu (*Abhandlung über den Ursprung der Sprache* – 1772 r.) dokonała Barbara Placzkowska w: HERDER [1987b] s. 58–175.
[1987b] *Wybór pism* wybrał i opracował Tadeusz Namowicz, Biblioteka Narodowa seria II, nr 222, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź: Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo.
- HICKERINGILL, EDMUND
[1705] *Priest-craft, its character and consequences 1705–1707 – The vindication of the character of priestcraft 1705*.
- HIERONIM ŚW. (EUSEBIUS HIERONYMUS)
[395] „Epistula 57. Ad Pammachium. De optimo genere interpretandi”; (pol. tł. jako: HIERONIM [1952]).
[1952] „List 57. Do Pammachiusza. O najlepszym rodzaju tłumaczenia” przekładu HIERONIM [395] dokonał Jan Czuj w: HIERONIM [1952–4] t. I, s. 397–414.
[1952–4] *Listy* t. I–III, przełożył i przedmową opatrzył Jan Czuj, Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX.

- HILPINEN, RISTO & NIINILUOTO, ILKKA & SAARINEN, ESA eds.
[1979] *Essays on the philosophy of Charles Peirce (Synthese. An International Journal for Epistemology, Methodology and Philosophy of Science* vol. XLI, no. 1) Dordrecht (Holland) – Boston (USA): D. Reidel Publishing Co.
- HOCCEVE (OCCLEVE), THOMAS
[≈1412] *De regimine principum* (The regement of princes)²⁴¹ (Roxburghe Club 1860; Early English Text Society 1897).
- HONDERICH, TED ed.
[1995] *The Oxford companion to philosophy* Oxford – New York: Oxford University Press; (pol. tł. jako: HONDERICH ed. (red.) [1998-9]).
[1998-9] *Encyklopedia filozofii* t. I (A-K) 1998, t. II (L-Z) 1999, przekładu HONDERICH ed. [1995] dokonał Jerzy Łoziński, Poznań: Zysk i S-ka Wydaw. s.c.
- HULOET, RICHARD
[1552] *Abcedarium Anglico Latinum* (neweley corrected by John Higgins 1572).
- JADACKI, JACEK JULIUSZ
[2000] „Wstęp” w: TAŁASIEWICZ [2000] s. 7-12.
- JOACHIMOWICZ, LEON
[1972] *Sceptycyzm grecki, wybrane zagadnienia* seria *Myśli i Ludzie* Warszawa: Wiedza Powszechna.
- JODKOWSKI, KAZIMIERZ
[1979] „Filozofia nauki Paula K. Feyerabend’a. Stadium umiarkowane” *Studia Filozoficzne* nr 11 (168), s. 59-75.
[1984] „Problem wyboru spośród niewspółmiernych teorii (analiza stanowiska P.K. Feyerabend’a z tzw. okresu umiarkowanego)” *Studia Filozoficzne* nr 1 (218), s. 109-120.
[1987] „David C. Stove: «Popper and after. Four modern irrationalists»” *Zagadnienia Naukoznawstwa* t. XXIII, z. 1 (89), s. 119-127.
[1988] „Od krytycznego racjonalizmu do anarchizmu epistemologicznego” w: ZACHARIASZ red. [1988] s. 135-158.
[1991] „Zdemaskowanie bandy czterech (irrationalistów)” w: JODKOWSKI red. [1991] s. 109-131.
- JODKOWSKI, KAZIMIERZ red.
[1991] *Na czym polega racjonalność nauki?* seria *Realizm. Racjonalność. Relatywizm* t. VII, Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
[1995] *Teoretyczny charakter wiedzy a relatywizm* seria *Realizm. Racjonalność. Relatywizm* t. XVII, Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
- JONKISZ, ADAM & MORSZCZYŃSKI, WOJCIECH red.
[1996] *Postacie prawdy* t. I, Cieszyn: Wydaw. Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie.
- KALMÁR, LÁSZLÓ
[1967] „Foundations of mathematics – Whither now?” in: LAKATOS ed. [1967] pp. 187-194.
- KANT, IMMANUEL
[1993] *Prolegomena do wszelkiej przyszłej metafizyki, która będzie mogła wystąpić jako nauka* przekładu (Prolegomena zu einer jeden künftigen Metaphysik die als Wissenschaft wird auftreten können) dokonała Benedykta Bornsteina, na nowo opracowała Janina Suchorzewska, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- KIRK, GEOFFREY STEPHEN & RAVEN, JOHN EARLE
[1957] *The Presocratic philosophers. A critical history with a selection of texts* Cambridge: Cambridge University Press; 2nd revised ed. in collaboration of Malcolm Schofield as: KIRK et al. [1983].
- KIRK, GEOFFREY STEPHEN & RAVEN, JOHN EARLE & SCHOFIELD, MALCOLM
[1983] *The Presocratic philosophers. A critical history with a selection of texts* Cambridge: Cambridge University Press; 2nd revised ed. of KIRK & RAVEN [1957]; (pol. tł. jako: KIRK et al. [1999]).
[1999] *Filozofia przedsokratejska. Studium krytyczne z wybranymi tekstami* przekładu KIRK et al. [1983] dokonał Jacek Lang, Warszawa – Poznań: Wydaw. Naukowe PWN – wydaw. Axis.

²⁴¹ Wedle DRABBLE ed. [1997] p. 472 dzieło Hoccleve’n (albo Occleve’a) pochodzi z okresu 1411-1412, a jego tytuł, w przekładzie na język angielski, brzmi: *The regiment of princes*.

- KNIGHT, THOMAS SAMUEL
[1965] *Charles Peirce* New York: Washington Square Press.
- KNOTT, EDWARD
[1634] in: CHILLINGWORTH [1638] IV. § 14²⁴².
- KOLENDA, KONSTANTIN
[1977] „Two fallibilists in search of the truth” (part II; part I – HAACK [1977]) *Proceedings of the Aristotelian Society. Supplementary Volume LI*, pp. 85–104.
- KOMENDZIŃSKI, TOMASZ
[1987] „Nicholas Rescher: *The limits of science*” *Zagadnienia Naukoznawstwa* t. XXIII, z. 1 (89), s. 101–105.
[1988] „Erotetyczny fallibilizm Nicholasa Reschera” *Zagadnienia Naukoznawstwa* t. XXIV, z. 1 (93), s. 131–142.
[1995] „Fallibilizm i postęp nauki” w: JODKOWSKI red. [1995] s. 351–383.
- KOROLKO, MIROSŁAW
[1997] *Thesaurus. Skarbiec łacińskich sentencji, przysłów i powiedzeń w literaturze polskiej* zebrał i opracował Mirosław Korolko, Warszawa: Wiedza Powszechna.
- KOTERSKI, ARTUR red.
[2000] *Spór o zdania protokolarne. „Erkenntnis” i „Analysis” 1932–1940* wybór, posłowie i opracowanie Artur Koterski, przłożyli Leszek Kopciuch i Artur Koterski, Warszawa: Fundacja Aletheia.
- KREISER, CATHERINE J.
[1993] „The scientific method, fallibilism, and truth in the philosophy of Charles S. Peirce” *International Studies in Philosophy* 25 (3), pp. 93–97.
- KROKIEWICZ, ADAM
[1964] *Sceptycyzm grecki. (Od Pirrona do Karneadesa)* Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX.
[1971] *Zarys filozofii greckiej. (Od Talesa do Platona)* Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX; 2. wyd. Warszawa: Fundacja Aletheia 1995, 3. wyd. w: KROKIEWICZ [2000] s. 13–307.
[1998] „Wstęp tłumacza” w: SEKSTUS [Z.Pir.] s. 4–12; 1. wyd. 1931.
[2000] *Dzieła* t. I – „Zarys filozofii greckiej” Warszawa: Aletheia.
- KUBIKOWSKA, EDYTA
[1999] „Od redakcji” w: PLATON [1999] t. I, s. 3–8.
[2001] „Od redakcji” w: MAREK AURELIUSZ [2001] s. 3–8.
- KUDEROWICZ, ZBIGNIEW red.
[1983] *Filozofia współczesna* t. I–II, seria *Myśli i Ludzie* Warszawa: Wiedza Powszechna.
- KUHN, THOMAS SAMUEL
[1962] *The structure of scientific revolutions* Chicago – London: The University of Chicago Press; (pol. tł. jako: KUHN [1968]).
[1968] *Struktura rewolucji naukowych przekładu* KUHN [1962] dokonała Helena Ostromecka, Warszawa: PWN.
[1970] „Reflections on my critics” in: LAKATOS & MUSGRAVE eds. [1970] pp. 231–278.
[1979] „Foreword” in: FLECK [1979] pp. VII–XI.
- KVASTAD, NILS BJORN
[1978] „On method in the history of ideas” *International Logic Review* vol. IX, no. 17–18, pp. 96–110.
- LACEY, ALAN ROBERT
[1976] *A dictionary of philosophy* London – Boston – Henley: Routledge & Kegan Paul; 2nd revised ed. as: LACEY [1986], 3rd revised ed. as: LACEY [1996].
[1976a] „Fallibilism” in: LACEY [1976] p. 68.
[1986] *A dictionary of philosophy* London – Boston – Henley: Routledge & Kegan Paul, 2nd revised ed. of LACEY [1976].
[1986a] „Fallibilism” in: LACEY [1986] p. 76.
[1996] *A dictionary of philosophy* London – Boston – Henley: Routledge & Kegan Paul, 3rd revised ed. of LACEY [1976].
[1996a] „Fallibilism” in: LACEY [1996]; (pol. tł. jako: LACEY [1999]).

²⁴² [s1-1970], które informuje, że *fallibility* po raz pierwszy pojawiło się w 1634 r. w dziele Chillingwortha (zostało użyte przez Knotta), nie podaje, o jaki tekst Knotta chodzi.

- [1999] „Faliabilizm” przekładu LACEY [1996a] dokonał Roman Matuszewski w: LACEY [1999a] s. 67.
- [1999a] *Słownik filozoficzny* przekładu LACEY [1996] dokonał Roman Matuszewski, Poznań: Zysk i S-ka Wydaw. s.c.
- LAKATOS, IMRE**
- [1963-4] „Proofs and refutations” *The British Journal for the Philosophy of Science* vol. XIV, no. 53, pp. 1-25, no. 54, pp. 120-139, no. 55, pp. 221-245, no. 56, pp. 296-342; 2nd revised ed. as: LAKATOS [1976].
- [1967] „A renaissance of empiricism in the recent philosophy of mathematics?” in: LAKATOS ed. [1967] pp. 199-202.
- [1970] „Falsification and the methodology of scientific research programmes” in: LAKATOS & MUSGRAVE eds. [1970] pp. 91-195; repr. in: LAKATOS [1978]; (pol. tl. jako: LAKATOS [1995]).
- [1971] „History of science and its rational reconstructions” in: BUCK & COHEN eds. [1971] pp. 91-135; repr. in: LAKATOS [1978]; (pol. tl. jako: LAKATOS [1995a]).
- [1976] *Proofs and refutations. The logic of mathematical discovery* John Worrall & Elie Zahar eds., Cambridge: Cambridge University Press; revised ed. of LAKATOS [1963-4].
- [1978] *The methodology of scientific research programmes. Philosophical papers* vol. I, John Worrall & Gregory Currie eds., Cambridge: Cambridge University Press.
- [1995] „Falsyfikacja a metodologia naukowych programów badawczych” przekładu LAKATOS [1970] dokonał Wojciech Sady w: LAKATOS [1995b] s. 3-169.
- [1995a] „Historia nauki a jej racjonalne rekonstrukcje” przekładu LAKATOS [1971] dokonał Wojciech Sady w: LAKATOS [1995b] s. 170-234.
- [1995b] *Pisma z filozofii nauk empirycznych* wybrał, przełożył i wstępem poprzedził Wojciech Sady, przekład przejrzał Władysław Krajewski, BWF, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- LAKATOS, IMRE ed.**
- [1967] *Problems in the philosophy of mathematics. Proceedings of the International Colloquium in the Philosophy of Science, London, 1965, volume I* (Studies in Logic and the Foundation of Mathematics), Amsterdam: North - Holland Publishing Co.
- LAKATOS, IMRE & MUSGRAVE, ALAN eds.**
- [1970] *Criticism and the growth of knowledge. Proceedings of the International Colloquium in the Philosophy of Science, London, 1965* Cambridge: Cambridge University Press.
- LAUDAN, LARRY**
- [1977] *Progress and its problems. Towards a theory of scientific growth* Berkeley - Los Angeles - London: University of California Press.
- [1984] *Science and values. The aims of science and their role in scientific debate* (Pittsburg series in *Philosophy and History of Science* vol. XI), Berkeley (et al.): University of California Press.
- LEGOWICZ, JAN red.**
- [1968] *Filozofia starożytna Grecji i Rzymu* teksty wybrał i wstępem poprzedził Jan Legowicz, Warszawa: PWN.
- LEHRER, KEITH & KIM, KHYEON**
- [1990] „The fallibility paradox” *Philosophy and Phenomenological Research* vol. L, Supplement, pp. 99-107.
- LEŚNIAK, KAZIMIERZ**
- [1968] *Platon* seria *Myśli i Ludzie* Warszawa: Wiedza Powszechna; 2. wyd. przejrzone i poprawione przez Dobrochnę Dembińską-Siury 1993.
- LEVINE, GEORGE ed.**
- [1993] *Realism and representation. Essays on the problem of realism in relation to science, literature, and culture* The University of Wisconsin Press.
- LIPIEC, JÓZEF red.**
- [1992] *Rozdroża wartości. Prace z ontologii i epistemologii wartości* Kraków: Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- LIPTON, PETER**
- [1991] *Inference to the best explanation* London & New York: Routledge.
- LLOYD, GEOFFREY ERNEST RICHARD**
- [1970] *Early Greek science: Thales to Aristotle* Chatto & Windus Ltd.; (pol. tl. jako: LLOYD [1998]).

- [1998] *Nauka grecka od Talesa do Arystotelesa* przekładu LLOYD [1970] dokonał Jakub Lesiński, Warszawa: Prószyński i S-ka SA.
- LOVEJOY, ARTHUR ONCKEN
 [1936] *The great chain of being. A study of the history of an idea* Cambridge (Massachusetts): Harvard University Press; (pol. tł. jako: LOVEJOY [1999]).
 [1960] *The revolt against dualism: An inquiry concerning the existence of ideas* La Salle (Illinois): The Open Court Publishing Co.; 1st ed. 1930.
 [1999] *Wielki łańcuch bytu. Studium z dziejów idei* przekładu LOVEJOY [1936] dokonał Artur Przybysławski, Warszawa: Wydaw. KR.
- LORCZYK, ANDRZEJ red.
 [1993] *Szkice o problemie prawdy* Acta Universitatis Wratislaviensis nr 1392, Wrocław: Wydaw. Uniwersytetu Wrocławskiego.
- LUTOSŁAWSKI, WINCENTY
 [1891] *O logice Platona* cz. I, Kraków: Akademia Umiejętności.
 [1892] *O logice Platona* cz. II, Warszawa: E. Wende i S-ka.
 [1896] *O pierwszych trzech tetralogiach dzieł Platona* Kraków.
 [1897] *The origin and growth of Plato's logic, with an account of Plato's style and of the chronology of his writings* London - New York - Bombay: Longmans, Green & Co.; 2nd ed. 1905.
- LYDGATE, JOHN
 [1430] *Chronicle of Troy*²⁴³ (1513, 1555; Early English Text Society 1906-1910)²⁴⁴.
- MANDELBAUM, MAURICE
 [1965] „The history of ideas, intellectual history and the history of philosophy” *History and Theory* 5, pp. 33-66.
- MARCISZEWSKI, WITOLD
 [1972] *Podstawy logicznej teorii przekonań* Warszawa: PWN.
- MAREK AURELIUSZ
 [2001] *Rozmyślenia* przełożył Marian Reiter, Kęty: Wydawnictwo Antyk, 2. wyd; 1. wyd. 1999.
- MAUTNER, THOMAS ed.
 [1996] *A dictionary of philosophy* Oxford - Cambridge (Massachusetts): Blackwell Publishers Ltd.; 2nd ed. 1997.
 [1996a] „Fallibilism” in: MAUTNER ed. [1996] p. 147; 2nd ed. 1997, pp. 194-195.
- MCARTHUR, TOM ed.
 [1992] *The Oxford companion to the English language* Oxford - New York: Oxford University Press.
- McEVOY, JOHN G.
 [1975] „A 'revolutionary' philosophy of science: Feyerabend and the degeneration of critical rationalism into sceptical fallibilism” *Philosophy of Science* vol. XLII, pp. 49-66.
- MILL, JOHN STUART
 [1870] *Poddaństwo kobiet* przekładu (*The subjection of women*) dokonał M. Ch., Toruń.
 [1966] *On liberty & The subjection of women* with an introduction by Jane O'Grady, Ware, Hertfordshire: Wordsworth Editions Ltd.; 1st ed. 1859 (*On liberty*) and 1869 (*The subjection of women*); (pol. tł. jako: MILL [1999] i [1870]).
 [1999] *O wolności* przekładu (*On liberty*) dokonała Amelia Kurlandzka, wstępem opatrzył Paweł Śpiewak. Biblioteka Filozofii Klasycznej, Warszawa: Wydaw. AKME; 1. wyd. BKF, Warszawa: PWN 1959.
- MILLER, DAVID
 [1974] „Popper's qualitative theory of verisimilitude” *The British Journal for the Philosophy of Science* vol. XXV, pp. 166-177.

²⁴³ [s1-1970] odsyła do: *Troy book* 1412-1420. Wedle DRABBLE ed. [1997] p. 604 *Troy book*, pochodzące z okresu 1412-1420, jest przekładem Guido [XIII w.].

²⁴⁴ [se6-1963] podaje, że wydania z r. 1513 i 1555 mają tytuł *Sege of Troye*.

- MOORE, EDWARD C. & ROBIN, R. eds.
[1964] *Studies in the philosophy of Charles Peirce* (2nd series) Amherst: University of Massachusetts Press.
- MORWYNG, PETER
[1559] *The treasure of Evonymus* (jest to przekład *Evonymus*).
- MRÓZ, PIOTR
[1992] „Wartości wyczerpane” w: LIPIEC red. [1992] s. 141–150.
- MULVANEY, ROBERT J. & ZELTNER, PHILIP M. eds.
[1981] *Pragmatism. Its sources and prospects* Columbia: University of South Carolina Press.
- NARECKI, KRZYSZTOF
[1994] „Słownik terminów Arystotelesowych” w: ARYSTOTELES [1994] s. 11–127.
[1999] *Logos we wczesnej myśli greckiej* Lublin: Redakcja Wydawnictw KUL.
- NIINILUOTO, ILKKA
[1978] „Notes on Popper as follower of Whewell and Peirce” *Ajatus* 37, pp. 272–327; repr. in: NIINILUOTO [1984] pp. 18–60.
[1984] *Is science progressive?* Synthese Library vol. CLXXVII, Dordrecht (Holland): D. Reidel Publishing Co.
- NOWAK, ANDRZEJ JAN
[2002] *Świat człowieka. Znak, wartość, sztuka* Kraków: Collegium Columbinum.
[2003] „Peirce Charles Sanders” w: SZMYD red. [2003] s. 369–375.
- ODEGAR, DOUGLAS
[1996] „Locke as a fallibilist” *Dialogue* XXXV, pp. 473–484.
- O’HEAR, ANTHONY
[1992] „Fallibilism” in: DANCY & SOSA eds. [1992] p. 138.
- PAPIAS (gramatyk)
[XI w.] *Elementarium doctrinae rudimentum*²⁴⁵
- PARMENIDES Z ELEI
[2001] „Fragmenty poematu ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ (*O naturze*)²⁴⁶” zebrał i przełożył Marian Wesoły *Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria* R. X, nr 2 (38), s. 71–85.
- PEIRCE, CHARLES SANDERS
[1878] „How to make our ideas clear” *Popular Science Monthly* vol. XII, pp. 268–302 (CP 5.388–410); (pol. tt. jako: PEIRCE [1965] oraz w: PEIRCE [1977] s. 73–93).

²⁴⁵ Jest to alfabetyczny zbiór definicji i cytatów, który posiadał duże znaczenie dla późniejszych leksykografów.

²⁴⁶ Wedle niektórych badaczy, utwór Parmenidesa miał nosić tytuł *O prawdzie i o mniemaniu* – zob. FOLSCHIED [2000] s. 33 i LEGOWICZ [1968] s. 84 – natomiast zdaniem innych historyków dzieło Parmenidesa było zatytułowane ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ (*O naturze*); zob. np. CASERTANO [2001] s. 126, DĄBSKA [1935] s. 226; [1993] s. 175, KROKIEWICZ [1971] s. 151 i [2000] s. 147 NARECKI [1999] s. 123, REALE [1994] s. 139 i WINIARCZYK [1990] s. 344. Adam Krokiewicz zastanawiał się jednak, czy „[p]oemat Parmenidesa [który] cytowano w starożytności pod stereotypowym tytułem: *O naturze* (np. Sext. *Adv. math.* VII 111, Diog. Laert. VIII 55) [...] nie miał pierwotnie bardziej bojowego tytułu, na przykład: *O bycie, czyli o naturze* [...]” (KROKIEWICZ [1971] s. 163 i [2000] s. 158). Kwestia tytułu dzieła Eleaty nadal jest otwarta. Trzeba bowiem pamiętać, że ani Platon, ani Arystoteles – komentujący poglądy Parmenidesa – nie przekazali nam tytułu jego dzieła. Wskazane przez Krokiewicza teksty nie rozstrzygają tej kwestii. Sekstus Empiryk cytując utwór Parmenidesa napisał, że jest to „dzieło o naturze” ([PLog.] I, 111, s. 29), jednak trudno ustalić, czy miał na myśli tytuł dzieła, czy jego treść. (Marian Wesoły, w przeciwieństwie do Izdory Dąbskiej, tłumacząc ten sam fragment opowiada się jednak za tym, że Parmenides napisał „poemat *O naturze*” PARMENIDES [2001] s. 71). Natomiast u Diogenesa Laertiosa jest wprowadzić mowa o dziele zatytułowanym „O przyrodzie”, ale jego autorem nie jest Parmenides, lecz Empedokles z Akragas.) Kompromisowe rozwiązanie tej kwestii zaproponował Aleksander Achmanow twierdząc, że Parmenides „wyłożył swą [naukę] [...] w poemacie *O przyrodzie* [...] na który składały się obok wstępu dwie części: *O prawdzie i o mniemaniach*” ([1965] s. 18). Wydaje się więc, że historycy, podając taki, a nie inny tytuł poematu Parmenidesa, pragną w ten sposób podkreślić metafizyczny bądź epistemologiczny charakter jego dzieła.

- [1931-58] *Collected papers of Charles Sanders Peirce* vols. I-VI (1931-1935), Charles Hartshorne & Paul Weiss eds., vols. VII-VIII (1958), A. Burks ed., Cambridge (Massachusetts): Harvard University Press.
- [1965] „Jak uczynić nasze myśli jasnymi” przekładu PEIRCE [1878] dokonał Zbigniew Dyjas w: BUCZYŃSKA [1965] s. 128-151; przedruk (z nowym tłumaczeniem przypisów i komentarzem Andrzeja Jana Nowaka) w: PEIRCE [1977] s. 73-93.
- [1997] *Wybór pism semiotycznych* wyboru dokonała Hanna Buczyńska-Garewicz, redakcja naukowa H. Buczyńska-Garewicz i Andrzej Jan Nowak, przekład Ryszard Mirek i A. J. Nowak, seria *Biblioteka Myśli Semiotycznej* nr 38, Warszawa: Znak - Język - Rzeczywistość, Polskie Towarzystwo Semiotyczne.
- PERELMAN, CHAIM
 [2002] *Imperium retoryki. Retoryka i argumentacja* przekładu (*L'empire rhétorique. Rhétorique et argumentation* Librairie Philosophique J. Vrin) dokonał Mięczysław Chomicz, red. nauk. Ryszard Kleszcz, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- PETERS, FRANCIS E.
 [1967] *Greek philosophical terms. A historical lexicon* New York - London: New York University Press - University of London Press Ltd.
- PLANKO, GABRIELA red.
 [1958] *Mała encyklopedia kultury świata antycznego* t. I (A-L) Warszawa: PWN.
- PLATON
 [Fedon] w: PLATON [1999] t. I, s. 611-714.
 [Gorgiasz] w: PLATON [1999] t. I, s. 333-452.
 [Kratylos] przełożyła Zofia Brzostowska, Lublin: Redakcja Wydawnictw KUL 1990.
 [Menon] w: PLATON [1999] t. I, s. 453-503.
 [Państwo] t. I-II, przełożył, wstępem, objaśnieniami i ilustracjami opatrzył Władysław Witwicki, Warszawa: Spółdzielnia Wydawnicza „Wiedza” 1948.
 [Sofista] w: PLATON [1999] t. II, s. 431-500.
 [Teajtet] w: PLATON [1999] t. II, s. 323-430.
 [Timajos] w: PLATON [1999] t. II, s. 663-743.
 [Uczta] w: PLATON [1999] t. II, s. 3-89.
 [1987] *Listy* przełożył, wstępem, komentarzem i skorowidzem opatrzyła Maria Maykowska, przekład przejrzała, przedmową opatrzyła i komentarzem uzupełniła Maria Pącińska, BKF, Warszawa: PWN.
 [1999] *Dialogi* t. I-II, przełożył Władysław Witwicki, Kęty: Wydaw. Antyk.
- POJMAN, LOUIS P. ed.
 [1998] *The theory of knowledge: Classical and contemporary readings* Belmont, CA: Wadsworth Pub.; 2nd ed.
- POPPER, KARL RAIMUND
 [1934] *Logik der Forschung: Zur Erkenntnistheorie der modernen Naturwissenschaft* Schriften zur wissenschaftlichen Weltanschauung, Philipp Frank & Moritz Schlick Hg., Bd. IX, Wien: Verlag von Julius Springer (z nadrukiem „1935”).
 [1944-5] „The poverty of historicism - I” *Economica* 11 (1944), pp. 86-103, „The poverty of historicism - II. A criticism of historicist methods” *Economica* 11 (1944), pp. 119-137, „The poverty of historicism - III” *Economica* 12 (1945), pp. 69-89; (pol. tl. jako: POPPER [1984b], [1989] i [1999a]).
 [1945] *The open society and its enemies* vols. I-II, London - Melbourne - Henley: Routledge & Kegan Paul; 5th revised ed as: POPPER [1966]; (pol. tl. zob. POPPER [1993]).
 [1952] „The nature of philosophical problems and their roots in science” *The British Journal for the Philosophy of Science* vol. III, no. 10, pp. 124-156; 2nd ed. in: POPPER [1963], revised and enlarged version in: POPPER [1972] pp. 66-96; (pol. tl. w: POPPER [1999] s. 117-169).
 [1957] *The poverty of historicism* London: Routledge & Kegan Paul; 1st. ed. as: POPPER [1944-5]; (pol. tl. jako: POPPER [1984b], [1989] i [1999a]).
 [1959] *Logic of scientific discovery* tr. of POPPER [1934] by Karl Raimund Popper with the assistance of Dr. Julius Freed & Lan Freed, London: Hutchinson & Co. (January), New York: Basic Books (March); (pol. tl. jako: POPPER [1977]).
 [1963] *Conjectures and refutations. The growth of scientific knowledge* London - Hanley: Routledge & Kegan Paul; (pol. tl. zob. POPPER [1999]).
 [1963a] „Three requirements for the growth of knowledge” in: POPPER [1963], [1972] pp. 240-248; (jest to część wykładu pt. „Truth, rationality, and the growth of scientific knowledge” przygotowanego na *the International Congress for the Philosophy of*

- Science* – Stanford, sierpień 1960; pol. tł. jako: POPPER [1983a] i w: POPPER [1999] s. 405–419).
- [1966] *The open society and its enemies* vols. I–II, London – Melbourne – Henley: Routledge & Kegan Paul; 5th revised ed. of POPPER [1945]; (pol. tł. jako: POPPER [1993]).
- [1972] *Conjectures and refutations. The growth of scientific knowledge* London – Henley: Routledge & Kegan Paul; 4th revised ed. of POPPER [1963]; (pol. tł. jako: POPPER [1999]).
- [1972a] *Objective knowledge. An evolutionary approach* Oxford: Clarendon Press; (pol. tł. zob. POPPER [1992a]).
- [1974] „Autobiography of Karl Popper” in: SCHILPP ed. [1974] vol. I, pp. 1–181; 2nd ed. as: POPPER [1976]; (pol. tł. jako: POPPER [1997]).
- [1974a] „Freeman and Skolimowski on Peirce’s anticipations of Popper” in: SCHILPP ed. [1974] vol. II, pp. 1065–1072.
- [1976] *Unended quest. An intellectual autobiography* Glasgow: Fontana/Collins; 1st published as: POPPER [1974]; (pol. tł. jako: POPPER [1997]).
- [1977] *Logika odkrycia naukowego* przekładu POPPER [1959] dokonata Urszula Niklas, Warszawa: PWN.
- [1979] *Objective knowledge. An evolutionary approach* Oxford: Clarendon Press; 2. revised ed. of POPPER [1972a], with corrections and a new appendix 2; (pol. tł. jako: POPPER [1992a]).
- [1982] *The open universe: An argument for indeterminism* (from the *Postscript to the Logic of scientific discovery* ed. by W.W. Bartley, III), London – New York: Routledge; (pol. tł. jako: POPPER [1996]).
- [1983] *Realism and the aim of science* (from the *Postscript to the Logic of scientific discovery* ed. by W.W. Bartley, III), London – Melbourne – Sydney – Auckland – Johannesburg: Hutchinson.
- [1983a] „Trzy warunki rozwoju wiedzy” przekładu POPPER [1963a] dokonala Halina Mortimer w: KUDEROWICZ red. [1983] t. II, s. 143–157; inny przeklad w: POPPER [1999] s. 405–419.
- [1984] *Auf der Suche nach einer besseren Welt. Vorträge und Aufsätze aus dreissig Jahren* München: R. Piper Verlag; (pol. tł. jako: POPPER [1997a]).
- [1984a] „Gegen die großen Worte (Ein Brief, der ursprünglich nicht zur Veröffentlichung bestimmt war)” in: POPPER [1984] S. 100–109; (pol. tł. jako: POPPER [1992]).
- [1984b] *Nędza historycyzmu z dodaniem fragmentów Autobiografii* autora przekładu POPPER [1957] nie podano, słowo wstępne S. Zerski [Stefan Amsterdamski], Warszawa: Wydaw. Krag.
- [1989] *Nędza historycyzmu z dodaniem fragmentów Autobiografii* autora przekładu POPPER [1957] nie podano, słowo wstępne Stefan Amsterdamski, Warszawa: Wydaw. Krag; 1. pol. wyd. jako: POPPER [1984b], inne wyd.: POPPER [1999a].
- [1992] „Przeciwko wielkim słowom (List nie przeznaczony pierwotnie do publikacji)” przekładu (fragmentów) POPPER [1984a] dokonał Remigiusz Adamczyk w: DEHNEL red. [1992] s. 118–127; (przekład całego listu w: POPPER [1997a] s. 102–116).
- [1992a] *Wiedza obiektywna. Ewolucyjna teoria epistemologiczna* przekładu POPPER [1972a] dokonał Adam Chmielewski (na podstawie [1979]) BWF, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- [1993] *Społeczeństwo otwarte i jego wrogowie* t. I–II, przekładu POPPER [1945] (na podstawie wyd. z 1966 oraz 1. wyd. pol. z 1987 w tłumaczeniu Haliny Krahelskiej wydane przez Niezależną Oficynę Wydawniczą w Bibliotece Kwartalnika Politycznego *Krytyka*) dokonala Halina Krahelska, opracował Adam Chmielewski, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- [1996] *Wszystkie światy są otwarte. Argument na rzecz indeterminizmu* przekładu POPPER [1982] dokonał Adam Chmielewski, Kraków: Wydaw. Znak.
- [1997] *Nieustanne poszukiwania. Autobiografia intelektualna* przekładu POPPER [1974] na podstawie POPPER [1976] dokonał Adam Chmielewski, Kraków: Wydaw. Znak.
- [1997a] *W poszukiwaniu lepszego świata. Wykłady i rozprawy z trzydziestu lat* przekładu POPPER [1984] dokonał Antoni Malinowski, Warszawa: Książka i Wiedza.
- [1999] *Droga do wiedzy. Domysły i refutacje* przekładu POPPER [1963] (na podstawie 5. poprawionego wyd. z 1989) dokonał Stefan Amsterdamski, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- [1999a] *Nędza historycyzmu* autora przekładu POPPER [1957] nie podano, red. naukowa Stefan Amsterdamski, Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.

POWER, HENRY

[1664] *Experimental philosophy*.

- PRAWITZ, DAG & SKYRMS, BRIAN & WESTERSTÅHL, DAG eds.
[1994] *Logic, methodology and philosophy of science IX*, Amsterdam: Elsevier Science B.V.
- PSEUDO-PLATON
[1973] *Alkibiades I i inne dialogi oraz definicje* przełożył, wstępem i komentarzem opatrzył Leopold Regner, BKF, Warszawa: PWN.
- QUINE, WILLARD VAN ORMAN
[1957] „The scope and language of science” *The British Journal for the Philosophy of Science* vol. VIII, no. 29, pp. 1–17; repr. in: QUINE [1977a] pp. 215–232; (pol. tł. jako: QUINE [1986d]).
[1960] *Word and object* Cambridge (Massachusetts): MIT Press; (pol. tł. jako: QUINE [1999]).
[1969] „Epistemology naturalised” in: QUINE [1969a] pp. 69–90; (pol. tł. jako: QUINE [1986a]).
[1969a] *Ontological relativity and other essays* New York – London: Columbia University Press.
[1975] „The nature of natural knowledge” in: GUTTENPLAN ed. [1975] pp. 67–81; (pol. tł. jako: QUINE [1986c]).
[1977] „Lakatos, I. [1976]: *Proofs and refutations. The logic of mathematical discovery*” (review) *The British Journal for the Philosophy of Science* vol. XXVIII, pp. 81–82.
[1977a] *The ways of paradox and other essays* Cambridge (Massachusetts) – London: Harvard University Press.
[1981] „The pragmatists’ place in empiricism” in: MULVANEY & ZELTNER eds. [1981] pp. 21–39; (pol. tł. jako: QUINE [1986b]).
[1986] *Granice wiedzy i inne eseje filozoficzne* wybrała, przełożyła i wstępem opatrzyła Barbara Stanosz, Warszawa: PIW.
[1986a] „Epistemologia znaturalizowana” przekładu QUINE [1969] dokonała Barbara Stanosz w: QUINE [1986] s. 106–125.
[1986b] „Miejsce pragmatystów w empiryzmie” przekładu QUINE [1981] dokonała Barbara Stanosz w: QUINE [1986] s. 145–162.
[1986c] „Natura wiedzy przyrodniczej” przekładu QUINE [1975] dokonała Barbara Stanosz w: QUINE [1986] s. 53–70.
[1986d] „Zakres i język nauki” przekładu QUINE [1957] dokonała Barbara Stanosz w: QUINE [1986] s. 27–47.
[1999] *Słowo i przedmiot* przekładu QUINE [1960] dokonał Cezary Cieśliński, Warszawa: Fundacja Aletheia.
- RADNER, M. & WINOKUR, S. eds.
[1970] *Analyses of theories and methods of physics and psychology (Minnesota Studies in the Philosophy of Science vol. IV)*, Minneapolis: University of Minnesota Press.
- RADNITZKY, GERARD & ANDERSSON, GUNNAR eds.
[1978] *Progress and rationality in science (Synthese Library vol. CXXV, Boston Studies in the Philosophy of Science Robert S. Cohen & Marx W. Wartofsky eds., vol. LVIII)* Dordrecht (Holland) – Boston (USA) – London (England): D. Reidel Publishing Co.
[1980] *Fortschritt und Rationalität der Wissenschaft* Tübingen: Mohr (Siebeck).
- REALE, GIOVANNI
[1989] *Storia della filosofia antica* vol. I „Dalle origini a Socrate” Milano: Pubblicazioni della Univerità Cattolica, sesta edizione; (pol. tł. jako: REALE [1994]).
[1989a] *Storia della filosofia antica* vol. III „I sistemi dell’età ellenistica” Milano: Pubblicazioni della Univerità Cattolica, sesta edizione; (pol. tł. jako: REALE [1999]).
[1992] *Storia della filosofia antica* vol. II „Platone e Aristotele” Milano: Pubblicazioni della Univerità Cattolica, nona edizione; (pol. tł. jako: REALE [1996]).
[1994] *Historia filozofii starożytnej* t. I „Od początków do Sokratesa” przekładu REALE [1989] dokonał Edward Iwo Zieliński, cytaty greckie przełożył Marcin Podbielski, Lublin: Redakcja Wydawnictw KUL.
[1996] *Historia filozofii starożytnej* t. II „Platon i Arystoteles” przekładu REALE [1992] dokonał Edward Iwo Zieliński, cytaty greckie przełożył Marcin Podbielski, Lublin: Redakcja Wydawnictw KUL.
[1999] *Historia filozofii starożytnej* t. III „Systemy epoki hellenistycznej” przekładu REALE [1989a] dokonał Edward Iwo Zieliński, cytaty greckie przełożył Marcin Podbielski, Lublin: Redakcja Wydawnictw KUL.
- REGENCZUK, WOJCIECH
[1998] „Prawda w koncepcji stylów myślowych Ludwika Flecka” *Kwartalnik Filozoficzny* t. XXVI, z. 2, s. 153–172.

REGNER, LEOPOLD

[1973] „Przedmowa” i „Przypisy” w: PSEUDO-PLATON [1973] s. 145–147, 165–191.

REINHARDT, KARL

[1916] *Parmenides und die Geschichte der griechischen Philosophie* Bonn.

[1959] *Parmenides und die Geschichte der griechischen Philosophie* Frankfurt am Main: Vittorio Klostermann; 2. Aufl. REINHARDT [1916].

RESCHER, NICHOLAS

[1973] *The coherence theory of truth* The Clarendon Press/Oxford University Press.

[1978] *Peirce's philosophy of science* Notre Dame, Ind: University of Notre Dame Press.

[1979] „Reply to Bonjour” in: SOSA ed. [1979] pp. 173–174.

[1984] *The limits of science* Pittsburg Series in Philosophy and History of Science, Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press.

[1995] „Fallibilism” in: HONDERICH ed. [1995] pp. 267–268; (pol. tł. jako: RESCHER [1998a]).

[1998] „Fallibilism” in: CRAIG ed. [1998] vol. III, pp. 545–548.

[1998a] „Fallibilizm” przekładu RESCHER [1995] dokonał Jerzy Łoziński w: HONDERICH ed. (red.) [1998-9] t. I, s. 231–232.

ROBINSON, ROBERT WILLIAM

[1971] „Begging the question” *Analysis* 31, no. 4, New Series 141, pp. 113–117.

ROLEWSKI, JAROSŁAW & CZERNIAK, STANISŁAW red.

[1991] *Wokół fundamentalizmu epistemologicznego* Warszawa: PAN IFiS.

RORTY, RICHARD

[1979] *Philosophy and the Mirror of Nature* Princeton: Princeton University Press; (pol. tł. jako: RORTY [1994]).

[1989] *Contingency, irony and solidarity* Cambridge: Cambridge University Press; (pol. tł. jako: RORTY [1996]).

[1994] *Filozofia a zwierciadło natury* seria *Biblioteka Aletheia* przekładu RORTY [1979] dokonał Michał Szczubińska, Warszawa: Wydaw. Spacja – Fundacja Aletheia.

[1996] *Przygodność, ironia i solidarność* przekładu RORTY [1989] dokonał Wacław Jan Popowski, Warszawa: Wydaw. Spacja.

[1997] „Komentarz do Roberta Scholesa *Tlön a prawda*”; przekładu („A comment on Robert Scholes's *Tlön and truth*”) dokonał Andrzej Jan Nowak w: GOŁASZEWSKA red. [1997] s. 175–178.

RUNIA, DAVID T.

[1998] „Doxography” in: CRAIG ed. [1998] vol. III, pp. 125–127.

RYLE, GILBERT

[1966] *Plato's progress* Cambridge.

SADY, WOJCIECH

[2000] *Spór o racjonalność naukową od Poincarégo do Laudana* Wrocław: Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej.

SCHILPP, PAUL ARTHUR ed.

[1974] *The philosophy of Karl Popper* vols. I–II, The Library of Living Philosophers, vol. XIV, La Salle (Illinois): The Open Court Publishing Co.

SCHLICK, MORITZ

[1934] „Über das Fundament des Erkenntnis” *Erkenntnis* Bd. IV, S. 79–99; (pol. tł. jako: SCHLICK [2000]).

[2000] „O fundamencie poznania” przekładu Schlick [1934] dokonał Leszek Kopciuch w: KOTERSKI red. [2000] s. 97–113.

SCHOLES, ROBERT

[1993] „Tlön and truth: Reflections on literary theory and philosophy” in: LEVINE ed. [1993]; (pol. tł. jako: SCHOLES [1997]).

[1997] „Tlön a prawda: refleksje o teorii literatury i o filozofii” przekładu SCHOLES [1993] dokonał Andrzej Jan Nowak w: GOŁASZEWSKA red. [1997] s. 159–173.

SCHWABL, HANS

[1953] „Sein und Doxa bei Parmenides” *Wiener Studien. Zeitschrift für classische Philologie* Bd. LXVI, S. 55–75.

SEKSTUS EMPIRYK (SEXTUS EMPIRICUS)

[Z.pir.] *Zarysy pirrońskie* przełożył i wstępem poprzedził Adam Krokiewicz, Warszawa: Wydaw. AKME 1998; 1. wyd. (pt. *Zarysów Pirrońskich księga pierwsza, druga i trzecia*) Kraków: PAU 1931.

[Plog.] *Przeciw logikom* przełożyła, słowem od tłumacza, objaśnieniami i słownikiem opatrzyła Izdora Dąmbska, „Posłowie” dodała Maria Pąkeńska, BKF, Warszawa: PWN 1970.

[1994] *Outlines of scepticism* tr. by Julia Annas & Jonathan Barnes, Cambridge: Cambridge University Press.

SOSA, ERNEST ed.

[1979] *The philosophy of Nicholas Rescher. Discussion and replies* (Philosophical Studies Series in Philosophy vol. XV), Dordrecht (Holland) – Boston (USA) – London (England): D. Reidel Publishing Co.

SOSA, ERNEST & KIM, JAEGWON eds.

[1999] *Epistemology. An anthology* ed. by Ernest Sosa & Jaegwon Kim with the assistance of Matthew McGrath, Oxford: Blackwell Publishers.

STEAD, CHRISTOPHER

[1998] „Logos” in: CRAIG ed. [1998] vol. V, pp. 817–819.

STOVE, DAVID CHARLES

[1982] *Popper and after. Four modern irrationalists* Oxford – New York – Toronto – Sydney – Paris – Frankfurt: Pergamon Press.

SAVAN, DAVID

[1964] „Peirce’s infallibilism” in: MOORE & ROBIN eds. pp. 190–211.

SZMYD, JAN red.

[2003] *Filozofowie współcześni. Leksykon* Bydgoszcz – Kraków: Oficyna Wydawnicza Branta – Wydawnictwo Krakowskie.

SZTOMPKA, PIOTR red.

[1975] *Metodologiczne podstawy socjologii (wybór tekstów)* tłumaczenie, opracowanie i redakcja Piotr Sztompka, Kraków: Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego; wyd. 2. 1980 (jako Skrypt Uczelniany nr 361).

ŚWIDERKÓWNA, ANNA red.

[1990] *Słownik pisarzy antycznych* Warszawa: Wiedza Powszechna; 2. wyd., 1. wyd. 1982.

TAŁASIWEICZ, MIESZKO

[2000] *Pojęcie racjonalności nauk empirycznych* Biblioteka Filozofii Nauki (4), red. nauk. tomu Jacek Juliusz Jadacki, Warszawa: Wydział Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego.

TATARKIEWICZ, WŁADYSŁAW

[1983] *Historia filozofii* t. I–III, Warszawa: PWN; wyd. 1. Lwów 1931.

TICHÝ, PAVEL

[1974] „On Popper’s definitions of verisimilitude” *The British Journal for the Philosophy of Science* vol. XXV, pp. 155–160.

TOBEN, G. F.

[1977] *Die Fallibilismusthese von Ch. S. Peirce und die Falsificationsthese von K. R. Popper* Stuttgart.

TOMBERLIN, JAMES E. ed.

[1988] *Philosophical perspectives, 2 Epistemology, 1988* Atascadero (California): Ridgeview Publishing Co.

TWORAK, ZBIGNIEW

[1994] „Fallibilizm a logika” *Nowa Krytyka. Czasopismo Filozoficzne* (Szczecin: Wydaw. Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego) nr 5, s. 109–125.

UNTERSTEINER, MARIO

[1956] „La Doxa di Parmenide” *Dianoia* 2, pp. 203–221; secondo edizione in: *Parmenide. Testimonianze e frammenti* Firenze 1958.

ÜBERWEG, FRIEDRICH

- [1926] *Grundriß der Geschichte der Philosophie* erster Teil: *Die Philosophie des Altertums* Zwölfte, umgearbeitete und erweiterte, mit einem Philosophen- und Literatorenregister versehene Auflage, Hg. von Karl Prächter, Berlin: Verlegt bei E. S. Mittler & Sohn.

WATKINS, JOHN WILLIAM NEVILL

- [1952] „Ideal types and historical explanation” *The British Journal for the Philosophy of Science* vol. III, no. 9, pp. 22–43; (pol. tl. jako: WATKINS [1985a] i w: [2001] s. 25–53).
- [1957] „Historical explanation in the social sciences” *The British Journal for the Philosophy of Science* vol. VIII, no. 30, pp. 104–117; (pol. tl. jako: WATKINS [1975], [1985b] i w: [2001] s. 54–69).
- [1970] „Imperfect rationality” in: BORGER & CIOFFI eds. [1970] pp. 167–217; (pol. tl. jako: WATKINS [1986] i w: [2001] s. 70–133).
- [1975] „Wyjaśnienie historyczne w naukach społecznych” przekładu WATKINS [1957] dokonał Piotr Sztompka w: SZTOMPKA red. [1975] s. 53–63; inna wersja przekładu jako: WATKINS [1985b] i w: [2001] s. 54–69.
- [1984] *Science and Scepticism* Princeton University Press.
- [1985] „On Stove’s book, by a fifth «irrationalist»” *Australasian Journal of Philosophy* vol. LXIII, pp. 259–264; (pol. tl. jako: WATKINS [1991]).
- [1985a] „Typy idealne a wyjaśnienie historyczne” przekładu WATKINS [1952] dokonał Adam Chmielewski *Zagadnienia Naukoznawstwa* 4 (84), s. 627–645; inna wersja przekładu w: WATKINS [2001] s. 25–53.
- [1985b] „Wyjaśnianie historyczne w naukach społecznych” przekładu WATKINS [1957] dokonał Adam Chmielewski *Zagadnienia Naukoznawstwa* 2 (82), s. 274–282; inna wersja przekładu: WATKINS [1975] i w: [2001] s. 54–69.
- [1986] „Niedoskonała racjonalność” przekładu WATKINS [1970] dokonał Adam Chmielewski *Zagadnienia Naukoznawstwa* 2 (86), s. 353–375; inna wersja przekładu w: WATKINS [2001] s. 70–133.
- [1989] *Nauka a sceptycyzm* przekładu WATKINS [1984] dokonali Ewa i Andrzej Chmieleccy, Warszawa: PWN.
- [1991] „Pięty «irrationalista» o książce Stove’a” przekładu WATKINS [1985] dokonał Jacek Woźniak w: JODKOWSKI red. [1991] s. 151–164.
- [2001] *Wyjaśnianie historii. Indywidualizm metodologiczny i teoria decyzji w naukach społecznych* przekładu WATKINS [1952], [1957] i [1970] dokonał Adam Chmielewski, Wrocław: Wydaw. Uniwersytetu Wrocławskiego, wyd. 2., poprawione i uzupełnione.

WATROBA, WIESŁAW

- [1996] *Socjologia i fallibilizm* Wrocław: Wydaw. Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu.

WEBB, MARK OWEN

- [1996] „Fallibilism is not a thesis” *Southwest Philosophy Review. The Journal of The Southwestern Philosophical Society* vol. XII, no. 1, pp. 45–51.

WHITE, NICOLAS

- [1992] „Plato” in: DANCY & SOSA eds. [1992] pp. 345–349.

WIENER, PHILIP PAUL & YOUNG, FREDERIC H. eds.

- [1951] *Studies in the philosophy of Charles Sanders Peirce* Cambridge (Massachusetts): Harvard University Press.

WINIARCZYK, MAREK

- [1990] „Parmenides” w: ŚWIDERKÓWNA red. [1990] s. 344–345.

WITEK, MACIEJ

- [1998] „Retoryka i utopia” *Znak* z. 3 (514), s. 130–137.

WOLEŃSKI, JAN

- [1993] *Metamatematyka a epistemologia* Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN.
- [1994] „Some Polish contributions to fallibilism” in: DEBROCK & HULSWIT eds. [1994] pp. 187–195; 2nd ed. as: WOLEŃSKI [1999b]).
- [1999] „Contributions to the history of the classical truth-definition” in: WOLEŃSKI [1999a] pp. 139–149; 1st ed. in: PRAWITZ et al. eds. [1994] pp. 481–495.
- [1999a] *Essays in the history of logic and logical philosophy* seria *Dialogikon* vol. VIII, Kraków: Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- [1999b] „Some Polish contributions to fallibilism” in: WOLEŃSKI [1999a] pp. 227–232; 1st ed. as: WOLEŃSKI [1994].

- [2000] *Epistemologia. Tom 1: Zarys historyczny i problemy metateoretyczne* Kraków: Aureus.
- WOLEŃSKI, JAN red.
 [1997] *Filozofia logiki* wybrał i wstępem opatrzył Jan Woleński, przełożyli: Cezary Ciesielski i Anna Sierszulska.
- YATES, STEVEN
 [1991] „Stowe o neutralizowaniu słów wskazujących na sukces” przełożył Kazimierz Jodkowski w: JODKOWSKI red. [1991] s. 165–173.
- ZACHARIASZ, ANDRZEJ LECH red.
 [1988] *Profil racjonalności* Lublin: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Międzyuczelniany Instytut Filozofii i Socjologii.

Słowniki: [s *]

- [s1-1970] *The Oxford English dictionary being a corrected re-issue with an Introduction, Supplement, and Bibliography of a new English dictionary on historical principles founded mainly on the materials collected by the Philological Society* vols. I–XII + *Supplement* James A. H. Murray & Henry Bradley & William A. Craigie & C. T. Onions eds., Oxford: Oxford University Press; 1st ed. 1933.
- [s2-1981] *Oxford advanced learner's dictionary of current English* A. S. Hornby with A. P. Cowie, Oxford: Oxford University Press; (revised and reset 1980 – repr. Warszawa: PWN 1981) 1st ed. 1948.
- [s3-1984] *The Shorter Oxford English dictionary on historical principles* vols. I–III, by William Little & H. W. Fowler & Jessie Coulson, revised and ed. by C. T. Onions, 3rd ed. completely reset with etymologies revised by G. W. S. Friedrichsen and with revised addenda, Oxford: Oxford University Press; 1st ed. 1933.
- [s4-1986] *The Oxford reference dictionary* Joyce M. Hawkins ed., Oxford: Oxford University Press.
- [s5-1988] *The concise Oxford dictionary of current English. Based on the Oxford English dictionary and its supplements* 7th ed. by J. B. Sykes, Oxford: Oxford University Press; 1st ed. by H. W. Fowler & F. G. Fowler 1911.
- [s6-1988] *The Oxford reference dictionary* Joyce M. Hawkins ed., repr. with corrections, Oxford: Oxford University Press; 1st ed. 1986.
- [s7-1991] *The compact Oxford English dictionary* vols. I–II, Oxford: Oxford University Press; 2nd ed., 1st ed. 1971.
- [s8-1993] *The new Shorter Oxford English dictionary on historical principles* vols. I–II, Lesley Brown ed., Oxford: Oxford University Press; 1st ed. 1933.
- [s9-1998] *The new Oxford dictionary of English* Judy Pearsall ed., Patrick Hanks – Chief Editor (of *Current English Dictionaries*) Oxford: Oxford University Press.
- [s10-1971] *Webster's third new international dictionary of the English language unabridged with seven language dictionary* vols. I–III, Philip B. Gove – Editor in Chief, Chicago (et al.): G. & C. Merriam Co.; 1st ed. 1909.
- [s11-1986] *Webster's third new international dictionary of the English language unabridged* Philip Babcock Gove (Editor in Chief) & The Merriam-Webster Editorial Staff, Springfield (Massachusetts): Merriam-Webster Inc., Publishers; 1st ed. 1961.
- [s12-1989] *Webster's ninth new collegiate dictionary* Frederick C. Misch (Editor in Chief) Springfield (Massachusetts): Merriam-Webster Inc., Publishers.
- [s13-1992] *The new Webster's dictionary of the English language. International edition* Bernard S. Cayne – Editorial Director, revised and updated, New York: Lexicon International – Publishers Guild Group; 1st ed. 1991.
- [s14-1987] *Longman dictionary of contemporary English. New edition* Della Summers – Editorial Director, UK: Longman Group Ltd; 1st ed. 1978.

- [s15-1990] *Collins cobuild English language dictionary* London – Glasgow: William Collins Sons & Co. Ltd; 1st ed. 1987.
- [s16-1990] *Harrap's dictionary of English synonyms* John O. E. Clark, London: Harrap.
- [s17-1977] *Roget's international thesaurus. Completely revised and redesigned* 4th ed., revised by Robert L. Chapman, New York: Thomas Y. Crowell, Publishers; 1st ed. 1911.
- [s18-1986] *The Oxford paperback American dictionary* A. S. Hornby with the assistance of Christina A. Ruse (American eds.: Dolores Harris & William A. Stewart), Oxford – New York: Oxford University Press; 1st ed. 1983.
- [s19-1992] *The American heritage dictionary of the English language* Anne H. Soukhanov (Executive Editor), Boston – New York: Houghton Mifflin Co.; 3rd ed.
- [s20-1993] *Random House unabridged dictionary* Stuart Berg Flexner (Editor in Chief) Leonore Cary Hauck (Managing Editor), New York: Random House; 2nd ed., 1st ed. 1966.
- [s21-1991] *The Macquarie dictionary – The national dictionary* Arthur Delbridge & John R. L. Bernard & David Blair & Pamela Peters & S. Buttler eds., Macquarie University Australia: The Macquarie Library; 2nd ed., 1st ed. 1981.
- [s22-1961] *The Kościuszko Foundation dictionary* vols. I–II, Kazimierz Bulas & Lawrence L. Thomas & Francis James Whitfield, The Hague (the Netherlands): Mouton & Co. (vol. I *English-Polish* by Bulas & Whitfield, vol. II *Polish-English* by Bulas & Thomas & Whitfield).
- [s23-1983] *Wielki słownik angielsko-polski z suplementem t. I–II*, Jan Stanisławski, red. naukowy Wiktor Jassem, Warszawa: PWN; wyd. 8., 1. wyd. 1964.

Słowniki: [se *]

- [se1-1901] *Concise etymological dictionary of the English language* Rev. Walter W. Skeat, Oxford: Oxford University Press.
- [se2-1931] *A concise etymological dictionary of Latin* T. G. Tucker, Halle (Saale): Max Niemeyer Verlag.
- [se3-1938] *Lateinisches etymologisches Wörterbuch* Alois Walde, 3. neu bearbeitete Aufl. von J. B. Hofmann, Heidelberg: Carl Winter's Universitätsbuchhandlung.
- [se4-1950] *Dictionnaire étymologique de la langue grecque. Étudiée dans ses rapports avec les autres langues indo-européennes* Emile Boisacq, augmentée d'un Index par Helmut Rix, Heidelberg: Carl Winter – Universitätsvelag; 4. éd.
- [se5-1959] *Dictionnaire étymologique de la langue latine. Histoire des mots* A. Ernout & A. Meillet, 4. éd. revue, corrigée et augmentée d'un index, Paris: Librairie C. Klincksieck.
- [se6-1963] *An etymological dictionary of the English language* Rev. Walter W. Skeat, new ed. revised and enlarged, Oxford: Oxford University Press.
- [se7-1966] *The Oxford dictionary of English etymology* C. T. Onions ed. with the assistance of G. W. S. Friedrichsen & R. W. Burchfield, Oxford: Oxford University Press.
- [se8-1971] *A comprehensive etymological dictionary of the English Language. Dealing with the origin of words and their sense development thus illustrating the history of civilization and culture* Ernest Klein, unabridged, one-volume ed., Amsterdam – London – New York: Elsevier Publishing Co.; 1st. ed in 2 vols. 1966–1967.
- [se9-1986] *The concise Oxford dictionary of English etymology* T. F. Hoad ed. (based on *Oxford dictionary of English etymology* compiled by C. T. Onions 1966), Oxford: Oxford University Press.
- [se10-1968] *Dictionnaire étymologique de la langue grecque. Histoire des mots* vols. I–IV, Pierre Chantraine, Paris: C. Klincksieck; 2. éd. 1984.

Słowniki: [sv *]

- [sv1-1841] *Lexicon latino-polonicum. Słownik łacińsko-polski na wzór najcelniejszych europejskich słowników, a mianowicie nowego wydania E. Forcelliniego, Schellera, Freundta, Passowa, Hederika etc. przez X. Floriana Bobrowskiego ułożony. Z dodaniem wyrazów, w naukach medycznych używanych, przez Dra Feliksa Rymkiewicza t. I (A–K), Wilno: wydanie Adama Zawadzkiego, nakładem i drukiem Józefa Zawadzkiego; wyd. 2. przerobione i powiększone.*
- [sv2-1925] *Słownik łacińsko-polski pod kierownictwem Bronisława Kruczkiewicza, Lwów – Warszawa: Książnica – Atlas 1925; 2. wyd.*
- [sv3-1940] *A Greek-English Lexicon* compiled by Henry George Liddell D. D. & Robert Scott D. D. *A new edition. Revised and augmented throughout by Sir Henry Stuart Jones D. Litt with the assistance of Roderick McKenzie M. A. and with the co-operation of many scholars, Oxford: Oxford University Press; 9th ed., 1st ed. 1843.*
- [sv4-1958/65] *Słownik grecko-polski t. I–IV, Zofia Abramowiczówna red., Warszawa: PWN (1958 t. I, 1960 t. II, 1962 t. III, 1965 t. IV).*
- [sv5-1965] *Griechisch-deutsches Schul- und Handwörterbuch* Wilhelm Gemoll, durchgesehen und erweitert von Karl Vretska mit einer Einführung in die Sprachgeschichte von Heinz Kronasser, München – Wien: G. Freytag Verlag – Holder-Pichler-Tempsky; 9. Aufl., 1. Aufl. 1908.
- [sv6-1975/7] *Słownik łaciny średniowiecznej w Polsce t. IV (F–H), Maria Plezia red., Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydaw. PAN.*
- [sv7-1996] *Słownik łacińsko-polski. Łacina w nauce i kulturze: nauki humanistyczne i społeczne, prawo rzymskie i kanoniczne, teologiczne słownictwo kościelne, sentencje, maksymy, aforyzmy, paremie* Jerzy Pieńkoś, Warszawa: Wydaw. Prawnicze.
- [sv8-1994] *Stowasser. Lateinisch-deutsches Schulwörterbuch* Joseph M. Stowasser & M. Petschenig & F. Skutsch, auf der Grundlage der Bearbeitung 1979 von R. Pichl et al., neu bearbeitet und erweitert von Alexander Christ et al., Gesamtdredaktion Fritz Lošek, Wien – München: Verlag Holder-Pichler-Tempsky – R. Oldenbourg Verlag.
- [sv9-1997] *Słownik łacińsko-polski dla prawników i historyków* Janusz Sondel, Kraków: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas.
- [sv10-2001] *Słownik grecko-polski t. I–II, Oktawiusz Jurewicz, Warszawa: Wydaw. Szkolne PWN.*